

З М І С Т

Ad memoriam

- Григоренко Б.Д., Масненко В.В., Михайлюк Ю.М., Шамара С.О. Черкаські стежини Ярослава Дашкевича: кілька спогадів 3

Методологія історичних досліджень

- Григоренко Ю.П. Життя на північному боці Великого Степового Кордону (у пошуку джерел “ментальної розколотості” етнічної ідентичності українців) . . 8
- Григоренко В.В. Актуальні проблеми методології та інституціоналізації історії селянства у дзеркалі історіографії 16
- Григоренко Н.І. Соціально-економічне розширення селянських господарств періоду НЕПу: теоретичний аспект 21

Історіографія

- Григоренко В.П. Творчість Корнелія Тацита у дослідженнях М.П. Драгоманова 27
- Григоренко К.В. Люблінська унія в російській і білоруській історіографії другої половини ХІХ – початку ХХ ст. 34
- Григоренко О.М. УСДРП у працях дореволюційних дослідників 40
- Григоренко В.М. Становлення Вільного козацтва в контексті зростання національної свідомості українських селян (літо 1917 – весна 1918 рр.): сучасна історіографія проблеми 45
- Григоренко В.В. Польська спільнота України в дослідженнях Григорія Юхимовича Храбана 54
- Григоренко С.О. Білоруська історична думка другої половини ХІХ – першої половини ХХ ст. на сторінках “Українського історичного журналу” 1957–1991 рр. (радянський та український асоціативні контексти) 59

Історія України

- Григоренко М.Ю. Конфесійне розуміння “руського народу” в православній громадській думці України та Білорусі кінця ХVІ – початку ХVІІ ст. 67
- Григоренко В.М., Галич Н.В. Організація земської пошти в Україні у другій половині ХІХ ст. 75
- Григоренко О.О. Трансформація мотиваційних чинників дівочої юні: вища освіта задля соціальної реалізації (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.) 79
- Григоренко Р.М. Лаврентій Похилевич – представник церковної інтелігенції Наддніпрянщини ХІХ ст. 84
- Григоренко Л.А. Державотворення в період визвольних змагань початку ХХ ст. через призму державної політики у сфері діловодства. 89

Гончарова Н.П. Теорія “боротьби двох культур”: дискусія та її наслідки у контексті взаємин міста й села УСРР (1920-ті рр.)	92
Чорномаз Б.Д. Український менталітет як об’єкт агресії (1920-ті рр.)	98
Лазуренко В.М., Фрей Л.В. Податковий тиск радянської влади на заможне селянство України в період колективізації (1927–1934 рр.)	101
Фрей Л.В. Наслідки впливу репресивно-каральної системи більшовиків на долю “куркулів” України	106
Ковюх В.В. Освітні експерименти в УРСР доби “відлиги”	110
Мазур О.О. Причини невиконання Продовольчої програми 1982 р. в Україні: агротехнологічні аспекти	114

Всесвітня історія

Орлик В.М. Податкові функції селянських самоврядних інституцій в Російській імперії (кінець XVIII – середина XIX ст.)	120
Ласкавий Д.В. Формування англо-французького нафтового альянсу: угода Лонга – Бераже (1919 р.)	125
Овчаренко А.О., Король В.О. Україна і Угорська Республіка: політико-економічні аспекти співпраці	130

Рецензії та огляди

Гарнага В.П. Українка Л. Стародавня історія східних народів / Леся Українка; упоряд. О. Огневої, Н. Сташенко. – Репринтне видання. – Луцьк: Волинська обл. друкарня, 2008. – 256, XLVIII с.; Огнева О.Д. Східні стежки Лесі Українки / Олена Огнева. – 2-е вид., перероб. і доповн. – Луцьк: Волинська обл. друкарня, 2008. – 240 с.	136
Фареній І.А. Біобібліографічні показники Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького за 2006–2010 рр.	139
Масненко В.В. Яремчук В. Минуле України в історичній науці УСРС післясталінської доби. – Острог: Вид-во Національного університету “Острозька академія”, 2009. – 526 с.	141
Голиш Г.М. Освітня Черкащини жертви радянського тоталітарного режиму: документальне видання / Упор. В.В. Масненко (наук. ред.), В.С. Романов, С.О. Шамара. – Черкаси: Брама-України, 2009. – 272 с.: ілюстр.	146
Наші автори	149

